# Voorstel aan de gemeenteraad

**Opsteller**
[redacted]

**Kenmerk**
Z.26.544493 / D.26.2223516

**Vertrouwelijkheid**
Openbaar

**Onderwerp**
Raadsvoorstel Tussentijdse Rapportage 2026

## Voorgesteld besluit

*Zie ten behoeve van het overzicht de tabellen onder paragraaf 'Financiën'*

1. De voorgestelde autonome mutaties - per saldo met een positief resultaateffect van € 271.000 - zoals opgenomen in de Tussentijdse Rapportage 2026, vast te stellen en te verwerken in de begroting 2026.
2. De volgende reservemutaties vast te stellen – met een voordelig resultaatseffect ad € 1.429.000 - als gevolg van de voorgestelde autonome mutaties:
    1. Onttrekken van € 1.869.000 aan de algemene reserve ter dekking van hogere rentelasten als gevolg van de actualisatie van de grondexploitaties wonen en werken;
    2. Toevoegen van € 440.000 aan de algemene reserve als gevolg van geactualiseerde financiële resultaten van de grondexploitaties wonen en werken.
3. De voorgestelde bijsturingsmutaties - per saldo met een negatieve mutatie van € 2.767.000 – die zijn opgenomen in de Tussentijdse Rapportage 2026, vast te stellen en te verwerken in de begroting 2026:
    1. Leges Kermis € 40.000 hogere baten
    2. Overheveling peuteropvang naar preventiemiddelen (€ 250.000 positief);
    3. Tegenboeking overheveling peuteropvang (€ 250.000 negatief)
    4. Opgave toekomstbestendig Sportstad - Campus € 120.000 hogere lasten
    5. Lange termijn afspraken + ruimtelijke verkenning Thialf € 35.000 hogere lasten
    6. Olympische Spelen 2030 kandidaatsfase € 103.000 hogere lasten
    7. Scenario-onderzoek + noodreparatie ijshockeyhal € 40.000 hogere lasten
    8. Regie visie Campus Heerenveen € 50.000 hogere lasten
    9. Specialistische jeugdhulp constante factor € 1.450.000 hogere lasten
    10. Posthuis € 200.000 hogere lasten + € 200.000 hogere baten
    11. Terugdraaien ombuiging perspectiefnota Posthuis (€ 100.000 negatief)
    12. Huisvesting statushouders/ woonzorgvisie € 54.000 hogere lasten
    13. Suïcidepreventie septembercirculaire € 26.000 hogere lasten
    14. Transformatie jeugd € 200.000 hogere lasten. Hier staat onttrekking reserve tegenover.
    15. Vrijval kapitaallasten Centrumvisie Jubbega en Akkrum Jaarschijf 2026 €75.000 hogere lasten
    16. Huisvesting statushouders Economische Leefomgeving € 42.000 hogere lasten
    17. Onderhoud bewegwijzering € 200.000 hogere lasten
    18. Herschikking budget Heerenveen West 60% naar 2027 €600.000 lagere lasten en lagere baten (neutraal)
    19. Huisvesting statushouders Fysieke Leefomgeving € 96.000 lagere lasten
    20. Inhuur diverse managementfuncties € 382.000 hogere lasten. Hier staat onttrekking concernfrictiereserve tegenover.
    21. Organisatieontwikkeling € 26.000 hogere lasten. Hier staat onttrekking organisatieontwikkelingsreserve tegenover.

4. De volgende reservemutaties – met een positief resultaatseffect ad € 608.000 – als gevolg van de bijsturingsvoorstellen vast te stellen en te verwerken in de begroting 2026:
    1. Onttrekken van € 382.000 aan de reserve concernfrictie voor het dekken van de incidentele inhuur van diverse management functies.
    2. Onttrekken van € 26.000 aan de reserve organisatieontwikkeling voor de incidentele lasten voor leiderschapsontwikkeling, assessments en het werkbelevingsonderzoek.
    3. Onttrekken van € 200.000 aan de reserve Jeugd voor de uitvoering van de visie Opvoeden en Opgroeien en de Hervormingsagenda Jeugd.
5. De mutaties van de investeringskredieten voor een bedrag van € 477.000 positief vast te stellen en deze te verwerken in de begroting 2026:
    1. Uitbreiding Akkrum (€ 50.000 verhoging)
    2. Indexatie KC Albertine Agnes (€ 697.000 verhoging)
    3. Indexatie KC Albertine Agnes Infra (€ 80.000 verhoging)
    4. Indexatie KC Het Vogelnest (€ 300.000 verhoging)
    5. Indexatie KC Het Vogelnest Infra (€ 150.000 verhoging)
    6. Verschuiving NKG naar 2027 (€ 1.958.000 verlaging)
    7. Herinrichting BK pleinaanpassing (€ 32.000 neutraal)
    8. Correctie subsidie riolering (€ 29.000 verhoging)
    9. Kattebos Noord (€ 175.000 verhoging)
    10. Kattebos Noord SPV (€ 102.000 neutraal)
6. Kennis te nemen van de uitkomsten van de bedrijfsvoeringrapportage, waarin een negatief resultaat van circa € 0,9 miljoen wordt geprognosticeerd, en hiervoor op dit moment geen dekkingsvoorstel op te nemen in de Tussentijdse Rapportage 2026.
7. De Tussentijdse Rapportage 2026 vast te stellen.

**Inleiding**

Voor u ligt de Tussentijdse Rapportage 2026. In deze rapportage wordt inzicht gegeven in:

- 
    - De voortgang van beleidsdoelen (stoplichten);
    - De behaalde resultaten (successen);
    - De financiële ontwikkeling van de begroting 2026.
    - Memo aanpassingen van taakvelden en themastructuur

De rapportage vormt de eerste integrale bestuurlijke weging en bevat voorstellen tot bijstelling van de begroting en investeringskredieten.

In het kader van het inmiddels afgeronde project Actualisatie P&C-cyclus is de planning- en controlcyclus van de gemeente Heerenveen herzien. Eén van de belangrijkste wijzigingen is het samenvoegen van de voorjaars- en najaarsrapportage tot één integrale tussentijdse rapportage. Hiermee wordt beoogd de P&C-cyclus overzichtelijker en effectiever in te richten en de bestuurlijke sturing te versterken. De Tussenrapportage 2026 is de eerste rapportage die wordt opgesteld binnen deze herziene P&C-cyclus. De rapportage markeert een vast moment in het jaar waarop de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de voortgang van beleid en financiën en waarop, indien nodig, binnen het lopende begrotingsjaar kan worden bijgestuurd.

Met de vernieuwde werkwijze wordt daarnaast invulling gegeven aan het doel om structureel te sturen op een realistische sluitende begroting. Daarbij worden niet alleen uitbreidingen van beleid en budgetten betrokken bij de besluitvorming, maar ook afbouw- en herschikkingsmogelijkheden. Hierdoor ontstaat een integrale afweging tussen beschikbare financiële ruimte en beleidsmatige prioriteiten. Dit versterkt het vermogen van de gemeente om tijdig in te spelen op veranderende maatschappelijke opgaven en draagt bij aan het waarborgen van duurzame financiële kaders.

**Beoogd effect**

Met deze rapportage is de begroting 2026 geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten.

**Argumenten**

*1.1 Autonome mutaties*

Deze mutaties vloeien voort uit wettelijke en contractuele verplichtingen, zoals externe ontwikkelingen, indexaties en actualisaties. De mutaties liggen buiten de beïnvloedingssfeer van het bestuur.

*1.2 Verwerking hiervan is noodzakelijk voor een actueel begrotingsbeeld*

Door het verwerken van de mutaties in de begroting 2026 ontstaat een actueel beeld van de begroting en wordt begrotingsonrechtmatigheid voorkomen.

*2.1 Verwerking via de algemene reserve is in overeenstemming met financieel beleid*

Fluctuaties in grondexploitaties en rentelasten worden volgens de geldende kaders via de algemene reserve verwerkt.

*2.2 Reservemutaties zorgen voor een juiste en evenwichtige verwerking*

De combinatie van onttrekking en toevoeging zorgt voor een consistente verwerking van de effecten van de actualisatie van de grondexploitaties.

*3.1 Bijsturingsvoorstellen zijn beleidsmatig afweegbaar en incidenteel van aard*

In tegenstelling tot autonome mutaties betreft dit voorstellen waar bestuurlijke keuzes mogelijk zijn.

*3.2 De bijsturingsvoorstellen sluiten aan bij actuele opgaven*

De mutaties ondersteunen onder meer:

- 
    - Opgaven binnen het sociaal domein (preventie, jeugd, statushouders);
    - Continuïteit van voorzieningen (zoals cultuur en sport);
    - Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering.

*4.1 Verwerken van de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves is noodzakelijk ter dekking van de incidentele lasten*

In de beleidsvoorstellen zijn incidentele lasten opgenomen waarvoor gemeente Heerenveen in het verleden bestemmingsreserves met een specifiek omgeschreven doel heeft gevormd. Deze lasten komen in aanmerking voor een onttrekking uit de desbetreffende reserves. Door deze onttrekkingen wordt een additionele onttrekking aan de algemene reserve voorkomen.

*5.1 Actualiseren van investeringskredieten is noodzakelijk door actualisatie en indexatie*

Gewijzigde ramingen, prijsontwikkelingen en subsidiestromen maken bijstelling van investeringskredieten noodzakelijk. Daarnaast worden de investeringen in de tijd verschoven. Hierdoor sluit de tijdsfasering aan bij de werkelijke uitvoering van de investeringen.

*7.1 Het college legt de Tussenrapportage 2026 ter vaststelling voor aan de gemeenteraad*

Het vaststellen van de Tussenrapportage 2026 is onderdeel van het mandaat van de gemeenteraad en is in de financiële verordening openomen.

**Risico's of kanttekeningen**

*1.1 Het niet verwerken van autonome mutaties in de begroting 2026 kan leiden tot begrotingsonrechtmatigheid*

De autonome ontwikkelingen leiden tot onontkoombare lasten voor gemeente Heerenveen. Op het moment dat hiervoor geen additionele last in de begroting wordt opgenomen, bestaat het risico op een begrotingsonrechtmatigheid.

*2.1. Het niet verwerken van de mutaties in de algemene reserve zorgt ervoor dat gemeente Heerenveen het financieel beleid niet naleeft*

Het verwerken van de mutaties als gevolg van de actualisatie van de grondexploitaties in de algemene reserve is verplicht op basis van het financieel beleid. Het niet verwerken zorgt ervoor dat het financieel beleid – en daarmee het normenkader – niet wordt gevolgd. Gemeente Heerenveen voldoet dan niet aan relevante wet- en regelgeving.

**Communicatie en participatie**

*6.1. De financiële effecten vanuit het actualiseren van het bedrijfsvoeringbudget zijn niet in de Tussenrapportage 2026 verwerkt.*

In het kader van de Tussenrapportage is het bedrijfsvoeringbudget geactualiseerd. Uit de actualisatie blijkt een voorlopig nadelig resultaat ad € 0,9 miljoen. In vergelijking met het totale bedrijfsvoeringbudget is sprake van een relatief geringe afwijking van 1,3%. In de actualisatie van dit budget zitten verschillende onzekerheden, zoals de inhuur van externen, de WGA-voorziening en baten van het UWV. Daarnaast blijkt uit voorgaande jaren dat de actualisatie conservatief en voorzichtig wordt opgesteld en vallen de werkelijke lasten aan het einde van het boekjaar lager uit.

De komende periode wordt het bedrijfsvoeringbudget periodiek – 1x per 2/3 maanden – geactualiseerd. Als blijkt dat inderdaad een nadelig resultaat ontstaat, wordt in de Decemberbrief een bijsturingsvoorstel ingediend.

*7.1. Het prognoseresultaat is gebaseerd op de huidige inzichten en kan gedurende het jaar nog wijzigen.*

De prognose van het jaarresultaat is een naar de op dit moment bekende stand van zaken. Er kunnen zich nog zaken voordoen tussen augustus en december die we nu niet konden voorzien en die tot een gewijzigd saldo zullen leiden. Dit wordt indien mogelijk in de decemberbrief meegenomen.

*7.2 De beschikbare organisatiecapaciteit staat op onderdelen onder druk*

In de begroting 2026 zijn de thema's en programma's opgenomen die zijn gekoppeld aan de doelstellingen uit het Hoofdlijnenakkoord 2022-2026. De voortgang op deze thema's en programma's verloopt over het algemeen volgens planning. Tegelijkertijd vinden binnen de organisatie veel beleidsontwikkelende, beleidsondersteunende en reguliere uitvoerende werkzaamheden plaats die niet afzonderlijk in de Tussenrapportage zijn opgenomen. Op onderdelen staat de beschikbare capaciteit voor deze werkzaamheden en opgaven onder druk.

Deze druk wordt onder meer veroorzaakt door aanvullende werkzaamheden die voortvloeien uit bestuurlijke besluitvorming en nieuwe opgaven, zoals de uitwerking van de schaalsprong en de

economische visie. De gevolgen hiervan zijn niet volledig zichtbaar in de stoplichten en financiële mutaties van deze Tussenrapportage. In het kader van de Begroting 2027 worden voorstellen voorbereid die het college en de gemeenteraad in staat stellen een integrale afweging te maken tussen ambities, beschikbare capaciteit en financiële middelen.

## Financiën

Als gevolg van de voorstellen en mutaties in deze tussentijdse rapportage neemt het verwachte resultaat af met € 0,46 miljoen. Daarmee komt het totaal verwachte resultaat voor 2026 uit op € 0,55 miljoen positief.

*Begrotingssaldo 2026*

Bedragen x € 1.000

| Baten / Lasten / Reserve mutatie | Primitieve begroting | Raadsbesluiten en budget overhevelingen | Effect tussentijdse rapportage | Begroting 2026 na tussentijdse rapportage |
|---|---|---|---|---|
| Totaal lasten | -246.565 | -9732 | -2.441 | -258.739 |
| Totaal baten | 245.132 | 1083 | -55 | 246.160 |
| Toevoeging reserve | -1.864 | -77 | -440 | -2.380 |
| Onttrekking reserve | 4.308 | 8726 | 2.477 | 15.511 |
| | **1.011** | **0** | **-459** | **551** |

*Effect tussentijdse rapportage 2026*

Bedragen x €1.000

| Baten / Lasten / Reserve mutatie | Thema/programma (T) | Tussentijdse rapportage 2026 Autonoom | Tussentijdse rapportage 2026 Bijsturing | Eindtotaal |
|---|---|---|---|---|
| **Lasten** | 1. Thema Sociale Leefomgeving | € 138.255 | € -2.178.180 | € -2.039.925 |
| | 2. Thema Economische | € -3.707.218 | € -116.973 | € -3.824.191 |
| | 3. Thema Fysiek Leefomgeving | € 2.502.615 | € 496.000 | € 2.998.615 |
| | 4. Mensen Middelen en Bestuur | € 1.073.000 | € - | € 1.073.000 |
| | 50. Algemene Dekkingsmiddelen | € 12.333 | € - | € 12.333 |
| | 51. Overhead | € -253.227 | € -408.000 | € -661.227 |
| **Totaal Lasten** | | **€ -234.242** | **€ -2.207.153** | **€ -2.441.395** |
| **Baten** | 1. Thema Sociale Leefomgeving | € 140.245 | € 40.000 | € 180.245 |
| | 2. Thema Economische | € 3.511.094 | € - | € 3.511.094 |
| | 3. Thema Fysiek Leefomgeving | € -6.025.573 | € -600.000 | € -6.625.573 |
| | 4. Mensen Middelen en Bestuur | € 370.000 | € - | € 370.000 |
| | 50. Algemene Dekkingsmiddelen | € 2.509.000 | € - | € 2.509.000 |
| **Totaal Baten** | | **€ 504.766** | **€ -560.000** | **€ -55.234** |
| **Totaal Baten + Lasten** | | **€ 270.524** | **€ -2.767.153** | **€ -2.496.629** |
| **Toevoeging reserve = Lasten** | 3. Thema Fysiek Leefomgeving | € -439.602 | € - | € -439.602 |
| **Totaal Toevoeging reserve = Lasten** | | **€ -439.602** | **€ -** | **€ -439.602** |
| **Ontrekking reserves = Baten** | 1. Thema Sociale Leefomgeving | € - | € 200.000 | € 200.000 |
| | 3. Thema Fysiek Leefomgeving | € 1.742.085 | € - | € 1.742.085 |
| | 4. Mensen Middelen en Bestuur | € 127.000 | € - | € 127.000 |
| | 51. Overhead | € - | € 408.000 | € 408.000 |
| **Totaal Ontrekking reserves = Baten** | | **€ 1.869.085** | **€ 608.000** | **€ 2.477.085** |
| **Totaal Reservemutaties** | | **€ 1.429.483** | **€ 608.000** | **€ 2.037.483** |
| **Totaal geraamd saldo** | | **€ 1.700.007** | **€ -2.159.153** | **€ -459.146** |

## Duurzaamheid

Nvt

## Bijlagen

Bijlage 1 – Tussentijdse rapportage 2026

Bijlage 2 – Memo aanpassingen taakvelden en indeling themastructuur